

ÚVOD	5
ZVUKOVÁ SLOŽKA A JEJÍ TVŮRCI	7
Pojmy zvuková dramaturgie, zvuková skladba.	
Účast jednotlivých filmových profesí na tvorbě zvuk. složky.	
Zvukářské odbornosti, charakteristika práce filmového mistra zvuku,	
srovnání se zahraniční praxí. Studijní obor Zvuková tvorba FAMU.	
DRUHY ZVUKU V AUDIOVIZUÁLNÍM DÍLE	12
Základní druhy zvuku	12
Mluvené slovo, hudba, ruch – jejich charakteristika, materiál,	
kombinace, přechodové typy.	
Druhy mluveného slova	14
Dialog, monolog, vnitřní monolog, komentář osobního	
a neosobního typu, výpověď, imaginární hlas,	
personifikační řeč, sbory. Obsahová a výrazová stránka	
mluvního projevu. Imitovaná řeč. Projev připravený	
a improvizovaný. Kultura mluvního projevu, prohrěšky.	
Druhy filmové hudby	19
Hudba původní a převzatá, komponovaná a improvizovaná,	
archivní a nahrávaná, autentická hudba prostředí,	
hudba reálná a průvodní.	
Druhy ruchů	21
Ruchy přirozené a uměle vytvářené, reálné a stylizované,	
jednoznačné a víceznačné, synchronní, postsynchronní,	
asynchronní a archivní. Imaginární zvuk.	
POSTAVENÍ ZVUKU VŮČI OBRAZU	24
Postavení reálné, průvodní a v záměrném rozporu s obrazem.	
Zdroj zvuku v obraze a mimo obraz.	
Vliv kvality zvuku, nežádoucí rozpor zvuku s jeho zdrojem.	
Zvuková perspektiva.	
Abstraktní zvuky.	
Uplatnění audiovizuálního kontrapunktu.	
KONCEPCE ZVUKOVÉ SKLADBY AV DÍLA	32
Koncepce zvukové skladby. Forma zvuk. kompozice.	
Volba zvuk. prostředků – typy zvuk. skladby.	
Volba technologie záznamu obrazu a zvuku.	
Přednosti a nedostatky synchronu a postsynchronu.	
Příprava, realizace, dokončování.	

FORMOTVORNÁ ÚLOHA ZVUKU	36
Formotvorná síla zvukové složky, rozměr a proporce zvukových ploch. Přemíra hudby. Princip jednoty a kontrastu, opakování, repetice, repríza, leitmotiv, variační obměny zvukového motivu.	
ZVUKOVÁ ATMOSFÉRA	42
Pojem zvuková atmosféra. Akustický materiál. Úlohy zvuk. atmosféry. Zvukové pozadí u kontaktu a postsynchronu. Velikost zvukových záběrů. Zvuková atmosféra přirozená a komponovaná.	
FILMOVÉ TICHŮ	46
Charakteristika pojmu. Zprostředkovanost a relativita filmového ticha. Hledisko akustické a zvukově dramaturgické. Reálná funkce, záměrný rozpor s obrazem. Ticho technické, ticho dramaticky účinné. Trvání film. ticha. Akustická a dramatická příprava film. ticha. Film. ticho prosté a stylizované, „zvuky ticha“.	
HIERARCHIE VÝRAZOVÝCH PROSTŘEDKŮ – ZVUKOVÉ PLÁNY	50
Kapacita vnímání. Poměry obsahu složek AV díla. Vnímání přímé a zprostředkované. Hierarchie výrazových prostředků, zvukové plány.	
HUDEBNÍ DRAMATURGIE	57
Soulad hudby s obrazem, zaměření k obsahu snímku.	
Vazba obrazu a hudby	58
Vazba přímá a nepřímá, volná (vnitřní) a těsná (vnější), synchronnost detailů hudby a obrazu, vazba rytmem.	
Filmová hudba původní	63
Původní (originální) hudba, postsynchron a playback. Práce skladatele filmové hudby, profesní nároky.	
Práce s archivní hudbou	65
Archivní hudba, její výhody a nevýhody. Autorskoprávní ochrana. Komponenty hudby. Výrazový obsah, styl, žánr. Klasifikace hudby dle charakteru. Instrumentální obsazení. Tempo. Funkce filmové hudby. Myšlenková hloubka a kulturní hodnota skladby. Obecně známá hudba. Úpravy hudebních skladeb. Programní hudba.	
Obrazové ztvárnění autonomní hudby	72
Zásadní problémy vizualizace hudby, hudba populární a vážná, nesourodost významů u hudby a obrazu, klasický a abstraktní typ hudby. TV záznam koncertu.	

Charakter a účín zvukového materiálu hudby	77
Elementární zvukové prostředky, jejich výrazový potenciál a charakteristika. Synestézie.	
Forma hudby	79
Pojem forma. Tektonika, formový typ skladby. Forma ve filmové hudbě. Improvizace, aleatorika. Uplatnění obecných stavebních principů.	
Hudba a mluvené slovo	80
Vhodný charakter hudby pod mluvené slovo. Kombinace komentáře, výpovědi a dialogu s hudbou.	
Vokální hudba	83
Druhy spojení slova s hudbou. Melodram, sprechgesang, recitativ, zpívané slovo, deklamační styl zpěvu, scat, umělá řeč, zpěv na vokál. Vokální hudba v AV díle, inscenovaná píseň, píseň jako součást filmu. Kombinace mluveného a zpívaného slova.	
RUCHOVÁ DRAMATURGIE	86
Funkční uplatnění ruchu	86
Základní postavení ruchu. Syntetický způsob skladby ruchové plochy. Uplatnění ruchu, dramatická funkce, stylizovaný ruch, „oprava přírody“, groteskní účín. „Hudební ruchy“ a hudební zvukomalba. Ruch jako nositel děje. Obrazové záběry zdrojů výrazného hluku.	
Kritéria kvality ruchu	90
Čistota, věrnost podání, typická podoba, srozumitelnost, informativní obsah, estetičnost ztvárnění.	
Tvorba postsynchronních ruchů	93
Archivní ruchy	94
Kombinace ruchu a hudby	94
MÍRA STYLIZACE	98
Pojem stylizace. Stylizace přeměnou a záměnou zvuku. Problém míry stylizace ve vztahu obraz – hudba, obraz – ruch, obraz – mluvené slovo.	
ZPRACOVÁNÍ ZVUKOVÉHO ZÁZNAMU	102
Úprava hlasitosti, tónu, prostorovosti, dozvuk, ozvěna, simulátory prostoru. Změna rychlosti běhu.	

Střih hudby	106
Střihové úpravy archivní hudby. Hledisko akustické, hledisko hudební logiky. Hudební smyčka. Umělý začátek a konec. Úhel střihu. Hudební tečka a čárka.	
ZVUKOVÉ PŘECHODY	113
Požadavek vyrovnanosti a plynulosti, mechanický střih zvuku podle obrazu, výběr zvuků. Zvukové přechody: způsob technického provedení a hledisko dramaturgické.	
Přechod střihem	115
Ostrý střih, zvuky akusticky rovnocenné a nerovnocenné, přechod vzestupný a sestupný, střih u spojitého a nespojitého ruchu. Klamný závěr. Střih s přesahem.	
Prolínání	118
Zvuky akusticky rovnocenné a nerovnocenné, spojitý a nespojitý zvuk, přechod sestupný a vzestupný, krytí přechodu. Hudební prolínačka formově připravená. Hudebně neutrální zvuk. Předsazení a přesah.	
Zvukový můstek	123
Společný zvukový prvek, tektonická funkce, významové přehodnocení zvuku.	
MIXÁŽ	124
Finální mixáž, finální mix, míchací plán. Rozvrh míchacích stop. Formix. Historická a soudobá mixážní technologie. Míchání pro kina a pro TV.	
ZÁVĚR	130
Závěrečné výrobní operace, podíl techniky na výsledném tvůrčím produktu.	
DŮLEŽITÉ POJMY	131
Technologie	131
Akustika	136
Komponenty hudby	138
Prostředky dramatické tvorby	140
Stavebné principy	140
Čas jako dramatický prvek	142
DOPORUČENÁ LITERATURA	144
SUMMARY	145